چهره روز

گسترش فرهنگ کتاب و کتاب‌خوانی در محلات شهر

عضوکمیسیون‌فرهنگی و اجتماعی شورای اسلامی شهر مشهد گفت: پاتوق‌های محلات شهرداری باید پیوست کتاب و کتاب‌خوانی داشته باشند و کتاب و فرهنگ کتاب‌خوانی را با روش‌های خلاقانه و کاربردی به زندگی روزمره افراد ببریم. حسین حسامی با اشاره به اینکه آیین‌نامه مشوق‌های کتاب توسط شهرداری در حال تهیه است، افزود: متأسفانه در عرصه کتاب و کتاب‌خوانی شاهد اقدام کاربردی و عملیاتی نیستیم. با این حال با توجه به اینکه شهرداری و مدیریت شهری اثرگذاری مستقیمی بر زندگی روزمره شهروندان دارند، توجه به حوزه کتاب و کتاب‌خوانی را باید در دستور کار خود قرار دهیم. وی کتاب و کتاب‌خوانی را عرصه‌ای حائز اهمیت دانست که در وهله نخست روی افراد و سپس در سطح جامعه اثرگذار است و گفت: مهم‌ترین جامعه هدفی که مدیریت شهری باید روی آن متمرکز شود، کودکان و نوجوانان هستند. اگر این قشر را به فرهنگ کتاب و کتاب‌خوانی تشویق کنیم، موفقیت‌های ارزشمندی کسب خواهیم کرد. حسامی تصریح کرد: علاوه بر این اقدامات می‌توانیم کتاب را در نقاط مختلف شهر قرار دهیم و در قالب مسابقه، تبلیغات شهری و کتابخانه‌های الکترونیکی عموم را تشویق به کتاب‌خوانی کنیم.

پیشنهاد شهردار مشهد در نخستین نشست ملی تخصصی رئیسان کمیسیون‌های حقوقی شوراهای اسلامی مراکز استان‌های کشور در مشهد

مجمع دائمی حقوقی برای حل مشکلات شهرها تشکیل شود

عکس: مصطفی عباسی | شهرآرا

مرتضی محمدپور

گزارش خبری

شورای اسلامی شهر به‌عنوان بازوی نظارتی مدیریت شهری از این جهت جایگاه ویژه‌ای دارد که کارآمدترین ابزار حکومت محلی برای مشارکت مردم در ساختارهای تصمیم‌گیری است اما روشن نبودن اختیارات شوراها در ساختار رسمی کشور، فقدان پشتوانه، منابع مالی و البته فقدان نیروهای متخصص در برخی مصادیق راه را برای تضعیف بیش از پیش جایگاه شوراها هموار کرده است. به همین علت تالار شهر مشهد دیشب میزبان نخستین نشست تخصصی رؤسای کمیسیون‌های حقوقی شوراهای اسلامی و مدیران حقوقی شهرداری‌های مراکز استان‌ها بود تا کارشناسان هم اندیشی و هم افزایی خود را در خدمت حل چالش‌های مدیریت کلان شهرها قرار دهند.

ضرورت متناسب‌سازی طرح توسعه شهری با نیازهای مردم

شهردار مشهد در این مراسم با واکاوی سابقه تشکیل مشهدالرضا(ع) گفت: در شرایطی که در کشور ما کهن شهرهایی با ۵ یا ۶ هزار سال قدمت وجود دارد، مشهد با حدود هزار و ۳۰۰ سال سابقه یک شهر جوان است که اکنون جهان شهری با سه و نیم میلیون جمعیت است که هرساله از جمعیتی ۱۰ برابر جمعیت خود پذیرایی می‌کند. مشهدالرضا(ع) سابقه سکونت‌گاهی ندارد و با دفن پیکر مطهر امام رضا(ع)، ماهیت شهری به خود گرفته است که در نتیجه آن، فرهنگ رضوی ماهیت اساسی آن خواهد بود.

عبدا... ارجائی با بیان اینکه ذات هر کلان شهر باید با ماهیت وجودی و فلسفه معنایی آن تطبیق پیدا کند، افزود: بنابراین در شهر امام رضا(ع) باید شیوه مدیریت شهری هم منطبق با فلسفه ذاتی این شهر باشد. وی بیان کرد: نمی‌توان با یک نظام مدیریتی یکسان، کلان شهرهای مختلف را مدیریت کرد و برای هر شهر، باید یک سازوکار مدیریتی منحصر به فرد وجود داشته باشد. در این شرایط فقط چهارچوب یک نظام واحد حقوقی است که می‌تواند میان شهرها هم‌گرایی و همبستگی ایجاد کند و به همین علت دامنه اختیارات شوراها باید به حدی گسترده شود که همه کلان شهرها طبق آن قابل اداره باشند.

پیشنهاد تشکیل مجمع دائمی برای حل مشکلات شهر

ارجائی با اشاره به اینکه میان شرایط موجود و چشم‌اندازهای قانونی فاصله زیادی وجود دارد، اظهار کرد: سطح توقعات و انتظارات مردم متناسب با اختیارات و بودجه شهرداری‌ها نیست و در این عرصه، باید ساختارهای بالادستی واسطه‌گری کنند؛ بنابراین پیشنهاد می‌کنم که جمع حاضر تبدیل به یک فراکسیون یا مجمع دائمی شود که دست توانمند اعضای آن گرفتاری‌های اجرایی در شهرها را حل و فصل کند.

اصلاح فرایندها، تنها راهکار موجود

شهردار مشهد در تشریح برخی از فرازهای نظام حقوقی سازمان‌های حاکمیتی که متعارض با قانون هستند، گفت: امروزه شاهدیم که برخی از مصوبات به خاطر مغایرت با قانون و شرع مورد بازنگری قرار می‌گیرند اما در حالی که سرنوشت این مصوبات باید به رد کامل یا تأیید کامل آن‌ها بینجامد، صرفا با صدور یک تبصره یا ماده واحده اشکال آن‌ها رفع می‌شود. بروز این مصادیق خطرناک است و تنها راهکار موجود برای حل این مسائل از طریق همان اصلاح فرایندها میسر خواهد بود. وی ادامه داد: حدود ۷۰ درصد از درخواست‌های مردمی برای صدور پروانه ساخت در پایان به کمیسیون‌های ماده ۱۰۰ ختم می‌شود که نشان می‌دهد این کمیسیون به تنهایی یکی از بسترهای قانونی است که به اصلاح فرایند نیاز دارد. وی بیان کرد: ۳۵ هزار رأی قلع در مشهدالرضا(ع) صادر شده است اما قابل اجرا نیست که این رقم در تهران به بیش از ۶۰ هزار رسیده است و در کلان شهرهای کشور از ۱۵۰ هزار رأی فراتر می‌رود.

کاهش ۸ درصدی پرونده‌های ساختمانی

شهردار مشهد تصریح کرد که صدور رأی قلع بدون ضمانت اجرا به معنای ایجاد ممنوعیت در صدور پروانه، سند و مجوزهای بعد از آن است که نتیجه‌ای جز افزوده شدن بر پرونده‌های قضایی نخواهد داشت. در این وضعیت راه حل همه این مشکلات متناسب‌سازی طرح توسعه شهری با نیازهای مردم است. در مشهدالرضا(ع) از همین طریق، در سه ماهه نخست سال ۱۴۰۰، بیش از ۷ درصد از پرونده‌ها کاسته شده و در سه ماهه نخست سال ۱۴۰۱ هم توانسته‌ایم به میزان ۸ درصد از تشکیل پرونده‌های ساختمانی پیشگیری کنیم.

گره‌گشایی با ایجاد زیرساخت‌های قانونی

رئیس شورای شهر مشهد نیز در این نشست با اشاره به سرفصل‌های مهم قانون شوراها گفت: در قانون اعلام شده است که امور هر روستا و شهر توسط شوراها انجام می‌شود، اما روز به روز اختیارات شوراها را می‌گیرند و حال از شوراها جز انتخاب شهردار و برگزاری کمیسیون‌های تخصصی چیزی باقی نمانده است.

حسن موحدیان مسئله قلع بنا را از جمله مسائل بحث برانگیز در قوانین شهری دانست و افزود: مشکل زیرساخت‌های قانونی این حوزه است؛ برای مثال در طرح تفصیلی جدید یکی از مناطق مشهد، یک طبقه به سرانه تراکم منطقه افزوده شده و به این ترتیب بسیاری از پرونده‌های مربوط به قلع بنا قابل حل است اما همچنان این پرونده‌ها در روند رسیدگی‌های حقوقی حفظ شده‌اند که همین امر، به اطاله دادرسی‌ها افزوده است. وی با تأکید بر اینکه هیچ سازمانی به اندازه شهرداری، تحت نظارت و ارزیابی‌های دائمی و مستمر قرار ندارد بیان کرد: ما نمی‌توانیم این قدر با مردم درگیر باشیم و منابع ما نیز وابسته به مردم است. این شهر خدماتی است، بنابراین مدیریت اوضاع در آن دشوار است. موحدیان با بیان اینکه در مشهدالرضا(ع)، به عنوان یک شهر مهاجرپذیر، خدمات در محوریت است، ادامه داد: ۵۱ درصد هتل‌های ایران در مشهدالرضا(ع) قرار دارد و بنابراین باید سیاستی اتخاذ شود که ضمن کنترل مهاجرپذیری، همین منبع به محلی برای ایجاد درآمدهای پایدار برای مدیریت شهری تبدیل شود. برای سازمان‌دهی مهاجرپذیری زیرساخت‌های بلااستفاده‌ای وجود دارد که شهرهای جدید از آن‌ها هستند و در حالی که مشهد گریزان از مهاجرپذیری است، این شهرها به دنبال جذب مهاجرند و در نتیجه تعادل میان این حوزه‌ها در نهایت منجر به حل مشکلات هم خواهد شد.

تحقق مدیریت یکپارچه شهری در بستر توجه به شوراها

رئیس کمیسیون حقوقی، املاک و قراردادهای شورای اسلامی شهر مشهد با اشاره به اینکه براساس قانون، شوراهای اسلامی شهر از ارکان تصمیم‌گیری و اداره امور کشور هستند گفت: نظارت بر شوراهای شهر که محصول خالص مشارکت‌های مردمی هستند، تاکنون محدود به یک نظارت بروکراتیک بود که دیگر کارآیی ندارد و مقامات دولتی در حیطه اختیارات خود باید ملزم به پایبندی به مصوبات شوراها بمانند. به گفته هاشم دائمی، شوراهای اسلامی شهرها مبنایی‌ترین بستری هستند که با تقویت آن‌ها به عنوان پارلمان شهری، زمینه لازم برای ایجاد مدیریت شهری یکپارچه و خدمت‌رسانی منسجم شهری فراهم می‌شود اما حقیقت این است که هم اکنون یک روح واحد و منسجم بر قوانین حاکم نیست و شاهد کاهش اختیارات شوراها و فاصله گرفتن آن‌ها از مدیریت یکپارچه شهری هستیم. وی تصریح کرد: باید این روند به این صورت اصلاح شود که شوراها علاوه بر نظارت بر شهرداری‌ها، به عنوان کانونی برای تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی در سایر نهادها نیز مطرح باشند.

دائمی کاهش اختیارات شوراها و متمرکز شدن حوزه نظارتی شورا بر شهرداری را در تعارض با تحقق مدیریت یکپارچه شهری دانست و بیان کرد: نظارت نهادهای مختلف بر شهرداری بدون ایجاد یک بستر هماهنگ با شوراهای شهر، باعث شده است شهرداری در ارائه خدمت با مشکل مواجه شود. عضو شورای شهر مشهد با تأکید بر اینکه تشکیل دیوان محاسبات محلی با حضور نمایندگان دستگاه‌های نظارتی می‌تواند راهکار مؤثری برای تحقق نظارت عالمانه بر عملکرد مدیریت شهری باشد، گفت: وزارت کشور باید لایحه خودکفایی شهرداری‌ها در تأمین هزینه‌های خود را به مجلس ارائه کند. تشکیل دبیرخانه شهر ترمیمی یکی از پروژه‌های بسیار موفقی است که پرونده‌های قضایی علیه شهرداری‌ها را کاهش می‌دهد و با بهره‌گیری از این ظرفیت، می‌توان چالش‌های میان مردم را قبل از اینکه به دستگاه‌های قضایی راه پیدا کنند، حل و فصل کرد.

تلاش برای ایجاد هماهنگی بین شوراها

رئیس شورای عالی استان‌ها نیز در این مراسم به جامعه ۱۲۶ هزار نفری منتخبان ملت در شوراهای کشور اشاره کرد و گفت: منویات قانون‌گذاران هنوز محقق نشده است. اصلی‌ترین بروز این چالش تولد دیرهنگام شورای اسلامی شهر است که به جای اینکه جریان حکمرانی کشور براساس شوراها باشد، شوراها به جریان حکمرانی کشور الصاق شده‌اند. پرویز سروری وضعیت کنونی شوراها در کشور را به جزایری ناپیوسته تشبیه کرد و افزود: درنتیجه این اتفاق، میان مطالبات عمومی و مصوبات شوراهای اداری شکاف عمیقی به وجود آمده است. وی بیان کرد: یکی از چالش‌های مهم موجود در دستیابی به ظرفیت‌های قانونی، نواقصی است که در ساختارها وجود دارد. برای نمونه در سال ۱۴۰۰ حدود ۴۳۳ تخلف در جامعه شورایی کشور شکل گرفته که طبق مطالعات، بیش از نیمی از این آمار به علت ناآگاهی نمایندگان از اختیارات قانونی‌شان است. بر این اساس مقرر شده است تا ۲ درصد از ظرفیت‌های مالی کشور در امر آموزش شهرداران و اعضای زنجیره مدیریت شهری به کار گرفته شود و در این راستا، تفاهم‌نامه‌ای که با مجمع کلان شهرهای کشور منعقد شده، گام بزرگی برای تشکیل نظامی شورایی است.

مدیران حقوقی، دیده‌بانان سازمان‌ها

رئیس دیوان عدالت اداری کشور در این مراسم با تأکید بر حرکت در مدار قانون گفت: یکی از ویژگی‌های مهم و ارزنده در قانون اساسی همین ظرفیت تغییر بسترهای قانونی است که مجوز آن به طور ویژه هم برای شوراهای اسلامی شهر صادر شده است و باید با کار تخصصی، مدیران حقوقی شهرداری‌ها به صورت عالمانه و کارشناسی شده به شناسایی و رفع خلأهای قانونی بپردازند. حجت‌الاسلام حکمتعلی مظفری با بیان اینکه شناسایی ساختارهای مشکل‌آفرین و معیوب، یک ضرورت راهبردی است، ادامه داد: برای مثال، برآیند فعالیت کمیسیون ماده ۱۰۰ در کلان شهرهای کشور منجر به تشکیل هزاران پرونده حقوقی شده است که ثابت می‌کند عملکرد این کمیسیون‌ها با اقتضائات فعلی منطبق نیست و باید در آن تجدید نظر کرد. حتی گاهی اوقات به علت همین زیرساخت‌های قانونی متعارض، نظارت شوراهای اسلامی شهر تبدیل به دخالت می‌شود. وی عدم نظارت شهرداری‌ها و مهندسان ناظر را زمینه بروز تخلفات ساختمانی دانست و افزود: در این حوزه، پیشگیری بهتر از درمان است و اگر بدانیم که تعداد پرونده‌های مربوط به تخلفات ساختمانی و شکایات این حوزه در سال ۱۳۹۹، ۱۷ هزار پرونده بوده و این تعداد در سال ۱۴۰۰ به بیش از ۲۰ هزار پرونده رسیده است، برایمان ثابت می‌شود که راهکارهای اعمال شده کارآمدی لازم را برای حل مشکلات موجود نداشته‌اند.

رئیس دیوان عدالت اداری کشور با اشاره به اینکه مدیران حقوقی دیده‌بانان هر مجموعه و سازمانی هستند، ادامه داد: این در حالی است که پس از وقوع تخلف یا مشکل، از مدیران حقوقی و مشاوران طلب کمک می‌شود و در نتیجه همین بی‌قانونی‌هاست که در سال گذشته از میان ۵۰۸ فقره ابطال مصوبه دیوان، ۲۰۵ فقره مربوط به مصوبات شوراهای اسلامی شهر بوده است.

نظارت شوراها، نیازمند ابزار قانونی

رئیس کمیسیون نظارت و حقوقی شورای شهر تهران در این نشست گفت: شوراها باید فراتر از یک مجمع نمایشی، به اوج پویایی، کارآمدی و اثربخشی برسند. مهدی اقراریان با اشاره به اینکه ایجاد یک ابزار قانونی برای تأمین نظارت شوراهای اسلامی شهر بر شهرداری ضرورت کنونی کشور است، افزود: شوراها نیز باید از یک نهاد قانونی همچون دیوان محاسبات شهری برای نظارت بر روند اجرای قوانین استفاده کنند. وی با بیان اینکه در نگاه برخی از نهادها شوراهای اسلامی شهر به عنوان یک رقیب و مزاحم تلقی می‌شوند، ادامه داد: به علت همین کاستی‌هاست که امروزه در شهرداری تهران، بیش از ۲۵ هزار پرونده حقوقی وجود دارد که فقط به دنبال حل آن‌ها هستیم و توجه نداریم که علاوه بر چاره‌جویی باید به این چالش توجه کرد که شهرداری تهران به کانونی برای ایجاد پرونده‌های حقوقی تبدیل شده است.

خبر روز

سیاه‌پوش شدن مشهد در آستانه ماه محرم

در آستانه فرارسیدن ماه محرم و ایام عزاداری سید و سالار شهیدان، حضرت اباعبدا... الحسین(ع) و یاران باوفایش، سیاه‌پوش شدن کوچه‌ها و محله‌های شهر هم به عنوان یک سنت در این ماه در حال انجام است. خادمان شهری هم درصدد ند به مناسب‌ترین شکل ممکن شهر رضوی را آماده روزهای عزای حسینی کنند. در این راستا، قائم‌مقام ستاد مناسبت‌های شهرداری مشهد اظهار کرد: با توجه به فرارسیدن ماه محرم و در راستای بسترسازی شهر برای عزاداری سید و سالار شهیدان، حضرت اباعبدا...(ع)، ویژه برنامه‌ها و اقداماتی مختلف به ویژه در دهه نخست ماه محرم در دستور کار مدیریت شهری قرار گرفته است. علی نجفی با اشاره به نصب ۷۸ المان ویژه ماه محرم در شهر افزود: بیش از ۲۰ هزار متر مربع از فضاهای بیلبوردها و استرابوردهای شهری به اکران‌های مرتبط با ماه محرم اختصاص یافته است. علاوه بر آن، بیش از ۴ هزار آویز ستونی، ۳ هزار و ۵۰۰ پرچم بیرقی در خطوط بی‌آرتی و هزار و ۵۰۰ پرچم مشکی مشهدالرضا(ع) را سیاه‌پوش می‌کند. وی بیان کرد: با توجه به ضرورت برنامه‌ریزی برای سهولت در رفت‌وآمد زائران و مجاوران رضوی در محورهای منتهی به حرم رضوی، اقداماتی مانند سرویس‌دهی ویژه هفتاد دستگاه اتوبوس در خطوط عبوری و منتهی به حرم مطهر در روز تاسوعا و عاشورا، افزایش پنج ساعته کار پارکینگ‌ها در هسته مرکزی شهر از ساعت ۲۲ تا ۳ بامداد، کاهش دو دقیقه‌ای سرفاصله زمانی قطار شهری در خط یک و آماده‌باش ۲۴ ساعته مرکز کنترل ترافیک در دستور کار قرار دارد.

نجفی افزود: اجرای نخستین سوگواره نمایشی محرم به مدت ۱۰ شب در شهر و واگذاری پارکینگ‌های کلاهدوز، پردیس و سجادی به هیئت‌های مذهبی برای برگزاری مراسم از دیگر اقدامات پیش‌بینی شده مدیریت شهری برای این ایام است.

تشدید شیوه‌نامه‌های بهداشتی در ناوگان اتوبوس‌رانی

مدیرعامل سازمان اتوبوس‌رانی شهرداری مشهد گفت: با توجه به افزایش شیوع ویروس کرونا الزام استفاده از ماسک و رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی در ناوگان و پایانه‌های اتوبوس‌رانی تشدید شده است. به گفته علی اصغر نیشابوری، اطلاع‌رسانی الزام استفاده از ماسک و ارشاد زبانی مسافران فاقد ماسک در پایانه‌ها و ایستگاه‌های شهر توسط کارکنان نیز افزایش پیدا کرده است.

پارک محلی پورسینا بهسازی شد

شهردار منطقه ۶ شهرداری مشهد گفت: پروژه بهسازی پارک محلی پورسینا ۳۰/۱۷ در قالب پروژه‌های زودبازده منطقه با اعتبار ۴ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال به اتمام رسید. به گفته کاظم یزدان مهر این پروژه در مساحت هشتصد متر مربع شامل بهسازی سنگفرش، اجرای نقاشی دیواری و اصلاح گونه‌های گیاهی بود.

اتصال بولوار صادقیه به بزرگ‌راه پیامبر اعظم(ص)

شهردار منطقه ۱۲ شهرداری مشهد با اشاره به اینکه پروژه اتصال بولوار صادقیه به بزرگ‌راه پیامبر اعظم(ص) بزرگ‌ترین عملیات بازگشایی در غرب مشهد است، گفت: ۲۵ هزار متر مربع زیرسازی و روکش آسفالت در آن انجام شده و ۵۰۰ متر باند ویژه دوچرخه در آن پیش‌بینی شده است. علی زینت‌بخش افزود: تأمین روشنایی آن انجام شده است و عملیات پیاده‌روسازی با سرعت ادامه دارد و آیلند میانی و احداث فضای سبز نیز در حال اجراست.

وی ادامه داد: حدود پانزده سال شهروندان از این مسیر خاکی به صورت غیر رسمی استفاده می‌کردند. به زودی از این پروژه بهره‌برداری می‌شود تا این انتظار پانزده ساله شهروندان پایان یابد.

عدد خبر

۵ میلیون و ۷۰۰ هزار سفر

وحید مبین‌مقدم، مدیرعامل شرکت بهره‌برداری قطار شهری شهرداری مشهد، با اعلام انجام بیش از ۵ میلیون و ۷۰۰ هزار سفر از طریق قطار شهری در تیرماه امسال گفت: از این تعداد ۳ میلیون و ۸۶۶ هزار و ۱۴۶ سفر از طریق خط یک و یک میلیون و ۹۰۷ هزار و ۷۴۹ سفر از طریق خط ۲ انجام شده است.

۹ هزار بازدید

معاون فرهنگی و هنری سازمان اجتماعی و فرهنگی شهرداری مشهد گفت: گذر هنر در بخش‌های مختلف با معرفی هنرهای اصیل ایرانی اسلامی و استقبال ویژه مردم در جشنواره بزرگ غدیر در بوستان جهان شهر پایان یافت. یوسف اسماعیل‌زاده با اشاره به برگزاری جشن بزرگ غدیر در بوستان جهان شهر واقع در پادگان سابق گفت: تصمیم بر این شد که بخشی از نمایشگاه به گذر فرهنگ و هنر اختصاص یابد. وی افزود: بخش هنر کده گذر هنر، هر روز میزبان حدود هزار و ۵۰۰ نفر از شهروندان بود و این گذر هنری در مجموع ۹ هزار بازدیدکننده داشت.

۵۸۵ خودروباری

مدیرعامل سازمان مدیریت حمل‌ونقل بار درون شهری شهرداری مشهد گفت: خودروهای باری مانند تانکرهای آبیاری فضای سبز، خودروهای حمل نخاله و حمل فاضلاب که متعلق به شهرداری و سایر ارگان‌ها هستند هم مانند همه خودروهای باری دیگر موظف به رعایت قوانین و دریافت پروانه فعالیت و اشتغال هستند. به گفته سید جعفر شمس در هفته گذشته با ۲۷ دستگاه خودروباری متعلق به بخش دولتی و عمومی برخورد شد و همچنین در این مدت ۵۸۵ خودرو باری درون شهری اعمال قانون شد که ۱۹۵ مورد مربوط به رعایت نکردن قوانین محدوده‌های زمانی مکانی بوده است. همچنین برای ۱۷۷ خودرو به دلیل تخلف پارک در حاشیه معابر شهری اخطاریه صادر شد.

عکس روز

دیدار رئیس شورا و رئیس کمیسیون ایثارگران شورای اسلامی شهر مشهد با خانواده شهید ساعی و رشیدیان و ایثارگر سید حسن ابوالفضلی